

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.251/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felperesi jogi képviselő (jogi képviselő címe., ügyintéző: jogi képviselő ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (felperes címe.) felperesnek – a alperesi jogi képviselő ügyvéd (jogi képviselő címe1.) által képviselt **Alperes1** (Cím3) alperes ellen sérelemdíj megfizetése és egyéb munkaviszonnyal összefüggő követelés tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.133/2022/11. számú ítéletével szemben a felperes által 14. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 17.500 (tizenhétezeröttszáz) forint másodfokú perköltséget. A le nem rótt 56.000 (ötvenhatezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. szeptember 13. napján hozott 33.M.70.133/2022/11. számú ítéletével 300.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és a felperest kötelezte 218.014 forint alperesi perköltség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2018. augusztus 1-jétől állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel művezető munkakörben, az alapbére havi 158.000 forint volt. tanú1 alperesi ügyvezető 2018. augusztus 29-én e-mailben tájékoztatta a felperest arról, hogy a továbbiakban nem kívánja foglalkoztatni, egyben azt is közölte, a részletes indokolást név ügyvezető fogja megadni a későbbiekben. A felperes 2018. augusztus 30-án e-mailben válaszolt az ügyvezető levelére, a munkáltató döntését elfogadta, de annak részletes indokolását kérte azzal, hogy jelöljék meg, hogyan, mikor kerülhet sor az elszámolásra, továbbá a munkaszerződés és munkaviszonnyal kapcsolatos igazolások átadására. név ezt követően 2018. szeptember 2-án közölte írásban a munkaviszony megszüntetésének részletes indokait a felperessel.

[3] 2018. szeptember 3-án a megbeszélte időpontban a felperes az elszámolás és a munkáltatói igazolások átvétele érdekében megjelent az alperesi irodában. Az elszámolással az alperes név1 munkavállalót bízta meg, aki a munkáltatói igazolásokat átadta, azonban az eredeti munkaszerződést a felperes kérése ellenére nem tudta átadni. A felperes ekkor kijelentette, hogy addig nem távozik, amíg nem kapja meg az eredeti munkaszerződését. név1 erről az eseményről értesítette tanú1 ügyvezetőt, aki ezt követően megjelent az irodában és távozásra szólította fel a felperest. Röviddel később, tanú1 kérésére megjelent a testvére tanú2 is az irodában, mivel a felperes továbbra sem volt hajlandó távozni. Ezt követően az ügyvezető és testvére együtt szólították fel a felperest távozásra, majd miután ez eredménytelen maradt, kétoldaltól a hónaljánál fogva felemelték a székről, amelyen ült. Ekkor a szék hátradőlt. Az ügyvezető és testvére a karjánál fogva kétoldaltól kitaszították, illetve kiráncigálták a felperest az irodából. A bejárati ajtón úgy mentek ki, hogy az egyik testvér előlről húzta, a másik hátulról a lapockájánál és a vállánál fogva kitolta a felperest az ajtón a teraszra. A teraszra érve ismét kétoldaltól, a karjánál fogva fogták meg a felperest, akit kitaszítottak a terasz végénél található lépcsőhöz, onnan lelökték. A felperes a lökés következtében nem esett el, de amikor megkapaszkodott a falban, meghorzsolta a karját, amelyen egy 8 napon belül gyógyuló hámsérülés keletkezett. Az ügyvezető és testvére tovább taszították a felperest a kapu irányába, miközben a hátát ütögették, a fejét pedig a tarkójánál fogva a föld felé nyomták. Az ügyvezető telefonhívására a rendőrség azt követően ért ki a helyszínre, amikor a felperes már nem tartózkodott az irodában. Rendőri intézkedésre nem került sor.

[4] A felperes magánvádlói feljelentése alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 10.B.31.054/2019/17. számú elsőfokú ítéletével megállapította, hogy tanú1 I. rendű vádlott, illetve tanú2 II. rendű vádlott bűnösök társtettesként elkövetett testi sértés vétségében. Az elsőfokú bíróság a vádlottakat egy évre próbára bocsátotta. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 20.Bf.8625/2020/6. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a vádlottakkal szemben alkalmazott intézkedést megrovásra enyhítette.

[5] A jelen jogvitában eljáró elsőfokú bíróság a fenti eseményekre tekintettel vizsgálta a felperes módosított keresetét, melyben személyiségi joga megsértése okán 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[6] Az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 9. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1), (2) bekezdése és 2:52. § (1), (2), (3) bekezdése alapján annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes arra a magatartásra alapítva igényelt sérelemdíjat, amely kapcsán a büntetőeljárásban eljáró bíróság jogerős határozatában tanú1 és tanú2 bűnösségét megállapította a felperes sérelmére, társtettesként elkövetett testi sértés vétségében. A sérelemdíj tekintetében releváns tények, konkrét események körében ezért a büntető perben hozott jogerős határozat szerinti tényállás volt irányadó (BH2020.150). Ez alapján az elsőfokú bíróság bizonyítottanak tekintette, hogy a felperessel szemben fizikai kényszer alkalmazására került sor az alperes ügyvezetője és annak testvére részéről, amikor az iroda épületéből eltávolították őt és ennek során a felperes hámsérüléseket szenvedett el. Ez a magatartás az emberi méltóság megsértését eredményezte, melyre tekintettel a felperes bizonyította a sérelemdíj iránti követelése jogalapját.

[7] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az alperes Ptk. 5. § (5) bekezdésére történő hivatkozását a jogos önhatalom törvényi feltételeinek fennállását illetően. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis az a magatartás, hogy a felperes akár egész nap ott kívánt tartózkodni az irodában károkat okozva és akadályozva társaság rendes működését, nem jogosította fel az alperest a tettlegességre. Az alperesnek kizárólag arra volt lehetősége, hogy rendőri intézkedést vegyen igénybe. Erre egyébként sor is került, hiszen tanú1 kihívta a rendőrséget.

[8] A bíróság nem találta alaposnak az alperes érvelését azzal összefüggésben, hogy a megvalósult csekély személyiségi jogsértés nem indokolta sérelemdíj megállapítását, mivel a felperessel szemben elkövetett testi sértés olyan jellegű jogsértésnek minősült, ami megalapozta a sérelemdíj iránti igényt. A sérelmezett magatartás konkrét megnyilvánulását illetően szükségtelen volt tanú1 és tanú2 tanúkénti meghallgatása, figyelemmel arra, hogy a büntető ügyben hozott ítéletek részletesen tartalmazták az események leírását.

[9] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a sérelemdíj célja a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetés alkalmazása is. Tekintettel arra, hogy a személyiségi jogsértést megvalósító személyek büntetőjogi felelősségre vonása megtörtént, ezért a sérelemdíj meghatározásakor a munkaügyi perben a kompenzációs funkciónak volt meghatározó jelentősége. Ez alapján azt kellett vizsgálni, hogy milyen összeg alkalmas a jogsértés következtében elszenvedett nem vagyoni hátrány ellentételezésére (BDT2019.4015).

[10] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján mérlegeléssel, 300.000 forintban határozta meg a felperest megillető sérelemdíjat arra hivatkozva, hogy az irodából tettlegességgel megvalósult kivezetés súlyosan sértette az emberi méltóságát. Tekintettel arra, hogy mindez egyetlen esetben valósult meg és az eseményeknek kizárólag név1 volt a szemtanúja magasabb összegű sérelemdíj meghatározása nem volt indokolt.

[11] A Pp. 512. § (2) bekezdése alapján a pertárgy értéke 3.147.000 forint + 1.000.000 forint + 91.573 forint + 400.000 forint, azaz összesen 4.638.573 forint volt, melyre tekintettel a felperes 94 %-ban lett pervesztes. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alkalmazásával a túlnyomórészt pernyertes alperes perköltségének a megfizetésére.

A felperes fellebbezése

[12] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a sérelemdíj összegének megváltoztatásával 1.000.000 forint sérelemdíj és a késedelmi kamat, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[13] Kifejtette, hogy az elsőfokú ítéletben meghatározott sérelemdíj nincs arányban a felperes személyiségi joga megsértésével és ellentétben áll a Ptk. 6. § (2) bekezdésében megfogalmazott jogalkotói szándékkal és az „arányosság” elvével. Az emberi méltóság magában foglalja a munkavállaló tekintélyének, önbecsülésének tiszteletben tartását, a visszaélésekkel, a durva bánásmóddal, a fizikai és a lelki bántalmazással, továbbá a megszegéenyítéssel szembeni védelmet. Az emberi méltóság alkotmányos védelme pedig magában foglalja az olyan munkahelyi környezethez való jogot, amely mentes az ellenségeskedéstől, a megfélemlítéstől, a lealacsonyítástól, az emberi méltóság csorbításától.

[14] Mindezekkel szemben az elsőfokú bíróság pusztán mennyiségi kérdésnek tekintette a jogsértés értékelését és azért állapított meg csupán 300.000 forint sérelemdíjat, mert egyszeri alkalommal került sor a tettlegességre. Ebből azonban az következik, hogy sor kerülhet bárki bántalmazására, megalázására jelentősebb retorzió nélkül. Annak sem volt jelentősége, hány tanú volt jelen, mivel ez nem csökkent az elkövetők felelősségét és a kompenzáció mértékét sem befolyásolhatja. Ezzel szemben azt kellett különös súllyal értékelni, hogy arrogáns, sértő bánásmódra, bántalmazásra került sor, ami olyan komoly beavatkozás a felperes autonómiájába, mellyel szemben indokolt a minden más érdeket megelőző abszolút védelem. Lényeges körülmény továbbá, hogy jogerősen megállapított bűncselekmény révén sérült a felpere személyiségi joga. A jogsértők felróhatósága nyilvánvaló mert szándékosan követték el a magatartást és megbánást sem tanúsítottak, aminek a felperesre gyakorolt hatása arra figyelemmel értékelendő, hogy a felperes egy törvénytisztelő, lojális munkavállaló, családapa és házastárs és a megalázására minden előzmény nélkül került sor.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint valamennyi körülmény figyelembevételével a felperes nem lenne jogosult sérelemdíjra, de a peres ügy mielőbbi lezárása érdekében tudomásul vette az elsőfokú bíróság határozatát.

[16] Álláspontja szerint a felperes viselkedése egy tudatos, előre megtervezett, szándékos provokáció volt, amely célja kizárólag a jelen perben érvényesítendő sérelemdíj volt. A felperes alaptalanul állítja, hogy vitába keveredtek az ügyvezetővel. Ezzel szemben a felperes követelte a munkaszerződése eredeti példányát annak ellenére, hogy tájékoztatták, nem tudják a rendelkezésére bocsátani. Többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó elhagyni az irodát és kifejezetten szándékosan akadályozta a munkavégzést, tisztában volt azzal is, hogy az alperesnek ezzel kárt okoz. Amennyiben eleget tett volna az ügyvezetői felszólításnak és távozik, nem került volna sor jelen perre.

[17] A büntetőeljárás adatai alátámasztották, hogy a felperes többször közölte, nem fog távozni addig, amíg az eredeti munkaszerződését meg nem kapja. Ezzel együtt tisztában volt azzal is, hogy a jelenlétében nem lehetett munkát végezni az irodában. Magatartása birtokháborítást valósított meg, amely ellen az alperes, mint birtokos jogos önhatalommal felléphetett. Az elsőfokú bíróság téves jelentőséget tulajdonított a rendőri intézkedésnek, mivel birtoksértés ügyében nem a rendőrség, hanem a jegyző, illetve bíróság jogosult eljárni. Amennyiben a felperes távozott volna, akkor sem lett volna indokolt a rendőri intézkedés.

[18] Az alperes kérte figyelembe venni a felperes alaptalan perlekedését, mely során azon kereseti kérelmeitől, amelyek a munkaviszony jogellenes megszüntetésével, elmaradt munkabérrel és költségterítéssel voltak összefüggésben elállt az elsőfokú eljárás során és 94 %-ban pervesztes lett. A sérelemdíj tekintetében pedig semmilyen állítását nem bizonyította. Nem érte lényeges sérelem a perbeli események kapcsán, kizárólag a könyökét ütötte be, ami állítólag lehorzsolódott. Ezt a sérülést nagyvonalúan értékelte az elsőfokú bíróság a 300.000 forint sérelemdíjjal, hiszen a helyzetet a felperes szándékosan provokálta ki, emiatt az őt ért sérelem bagatell jellegűnek minősült, ami sérelemdíj megfizetését sem teszi indokolttá (BDT2017.3657).

[19] Az elsőfokú bíróság döntése a bizonyítékok és az eset összes körülményeinek mérlegelésén alapult. A felperes nem is jelölt meg jogszabálysértést ebben a körben és azt sem adta elő, az elsőfokú bíróság mérlegelése miért jogsértő, iratellenes, vagy okszerűtlen vagy milyen súlyos logikai hibát tartalmaz. Az alperes konkrét bírói határozatok alapján a bizonyítékok felülmérlegelésének, a bírói mérlegelésnek a felülvizsgálati eljárás során irányadó gyakorlatára is hivatkozott.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[20] A felperes fellebbezése alaptalan.

[21] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért nem érintette az elsőfokú ítéletben megállapított sérelemdíj jogalapjával összefüggő érvelést. Az alperes fellebbezést, illetve csatlakozó fellebbezést e körben nem terjesztett elő, ezért a fellebbezési eljárásban nem volt vitatott a sérelemdíjat megalapozó személyiségi jogsértés, illetve a jogsértő magatartás ténye. Az előbbiekre tekintettel az alperes sérelemdíj mellőzésével, illetve a bagatell jogsérelemmel kapcsolatos érvelését is csupán a fellebbezési ellenkérelemhez kapcsolódó jogi érvelés részeként lehetett értékelni.

[22] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűsége tárgyában a tényállást helyesen állapította meg, az ügy érdemét illetően megalapozott döntést hozott, mellyel a másodfokú bíróság az alábbiakban kifejtendő indokolás alapján egyetértett.

[23] Erre irányuló fellebbezés hiányában, továbbá a Pp. 264.§ (1) bekezdése szerint a jogerős büntető ítélet alapján irányadónak kellett tekinteni, hogy az alperes ügyvezetője tanú1 és a testvére tanú2 társtettesként a felperes sérelmére testi sértés bűncselekményt valósítottak meg, mellyel összefüggésben a felperes a karján nyolc napon belül gyógyuló felületi hámsérülést szenvedett el. A tettlegesség alkalmazására annak következtében került sor, mert a felperes többszöri felszólítás ellenére nem volt hajlandó elhagyni az alperesi irodát. A fentebb kifejtettek szerint a felperes személyiségi joga sérült az alperes magatartása következtében, ezért sérelemdíj megtérítésére volt jogosult.

[24] A felperesi fellebbezés alapján azt kellett vizsgálni, hogy az abban megjelölt indokok alapján lehetőség van-e a sérelemdíj összegének felemelésére, vagyis a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság döntése felülmérlegelésére.

[25] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására tekintettel egy összegben határozza meg.

[26] A sérelemdíj mértéke több tényezőtől függ, ennek részeként a jogsértés tárgyi súlyától, ismétlődő jellegétől, a jogosult személyére és környezetére gyakorolt tényleges

hatásától (Kúria Pfv.IV.20.443/2018/4.). Erre figyelemmel nem volt jogsértő, hogy az elsőfokú bíróság jelen perben értékelése körébe vonta, hogy a jogsértésre, azaz a felperessel szembeni tetteles magatartásra egyszeri alkalommal került sor. Az elsőfokú bíróság nem bagatellizálta a történetet, hanem a jogszabályban meghatározott szempont szerinti értékelést végezte el.

[27] A bekövetkezett jogsérelem érintettre gyakorolt hatását, nagyságát befolyásolhatja, hogy az milyen körben, mekkora nyilvánosság előtt vált érzékelhetővé, ismertté (Kúria Pfv.IV.21.764/2015/4.). Erre figyelemmel nem volt jogsértő annak megállapítása sem, hogy a perbeli esemény során egyetlen személy volt jelen, az elkövetőkön és a felperesen kívül.

[28] Az elsőfokú bíróság a mérlegelés szempontjait helytállóan alkalmazta a körben is, hogy a büntetőeljárás tényére és a büntetőügyben kiszabott intézkedésre tekintettel, a sérelemdíj megállapításakor elsősorban annak kompenzációs funkcióját helyezte előtérbe.

[29] A felperes a fellebbezésében és az elsőfokú eljárás során sem hivatkozott a könyök sérülésén kívül olyan, az emberi méltósága vagy a személyiségi joga megsértésével kapcsolatos konkrét hátrányra, amely az elsőfokú bíróság által megállapítottösszecszerűséghez képest nagyobb összeg megfizetését indokolja. A felperes fellebbezése általánosságokat tartalmazott az általa elszenvedett hátrány konkrét mibenlétének meghatározása és annak következményei bizonyítása nélkül (Kúria Mfv. X. 10.179/2020/9.).

[30] A felperes azon magatartását ugyanakkor nem lehetett értékelés nélkül hagyni, hogy a perbeli napon 2018. szeptember 3-án annak ellenére maradt ott az alperes irodájában, hogy többször egyértelműen közölték vele, az eredeti munkaszerződés egyetlen példányban áll rendelkezésre és azt nem fogják számára átadni, csak fénymásolat átadására kerülhet sor. A felperes 2018. augusztus 30-án, amikor a jogviszonya megszüntetésének írásbeli indokolását kérte e-mailben a munkáltatótól, jelezte, hogy munkaügyi pert kíván indítani az alperessel szemben. Ebből következően tisztában volt azzal, hogy az alperessel fennálló munkajogi természetű vitáját bírósági úton érvényesítheti. A felperes számára nyilvánvalónak kellett lennie továbbá, hogy a felszólításokat követően a további ott tartózkodása nem a megoldáshoz, hanem a konfliktus elmérgesedéséhez vezet. A felperes azzal is tisztában volt saját előadása szerint, hogy magatartásával egyértelműen akadályozta az alperesnél a munkavégzést. A sérelemdíj meghatározásakor kármegosztásnak nincs helye, azonban az összeg meghatározásakor értékelhető a sértett közrehatása (Kúria Mfv.X.10.107/2020/6.). Mindezeket figyelembe véve a másfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelen perben a sérelemdíj összegének meghatározása arányban állt az ügy konkrét körülményeivel.

[31] A felperes fellebbezése alaptalan volt a késedelmi kamat tekintetében is. Ezzel kapcsolatosan kiemelendő, hogy az elsőfokú eljárás során a perfelvétel lezárását megelőzően a felperes több alkalommal is változtatta a keresetét e körben. Az elsőfokú ítélet meghozatalát

megelőzően, a perfelvétel lezárását megelőző legutolsó nyilatkozatában azonban a felperes jogi képviselője egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a sérelemdíj után a felperes nem igényel késedelmi kamatot (2022. szeptember 13-i tárgyalás 33.M.70.133/2022/11. számú jegyzőkönyv). Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a Pp. 2.§ (2) bekezdése alapján a keresethez igazodva járt el, amikor késedelmi kamat megfizetéséről kérelem hiányában nem rendelkezett.

[32] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított 300.000 forintösszegszerűség meghatározásával egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján – fellebbezett részében - helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[33] A fellebbezési eljárásban az alperes pernyertes lett, ezért megalapozottan igényelte a másodfokú per költséget, melyről a másodfokú bíróság a Pp. 82. §, 83. §-a, továbbá a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján határozott, a fellebbezett pertárgyértékre (700.000 forint) figyelemmel.

[34] A fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény 46.§ (1) bekezdésén alapult, a Pp. 102.§ (6) bekezdése és 525.§-a alkalmazásával, figyelemmel a felperes munkavállalói költségkedvezményére.

[35] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. január 31.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...